

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXIX.

V Ljubljani 21. malega travna 1876.

List 16.

Rimske katakombe in zakramenti sv. katoliške cerkve.

Stopimo v pagansko rimsko mesto v prvih treh stoletjih. Prizor, ki se tu kaže našim očem, nas mora pretresti. Bogastvo in zakladi vsega sveta so tu nako pičeni, pa s to obilostjo bogastva tudi razuzdanost in mehkužnost brez mere. Bliščeče palače služijo le napubu in pohotnosti, krasni vertovi in palače služijo le mesu. Vse nam kaže, da tukaj vladajo le slepe mesene strasti, ne pa pamet in prosta volja. Zapustimo toraj kraj, ki zarad svoje spačenosti ni vreden, da ga solnce obseva, zapustimo poveršje zemlje, ktero je razuzdanost preplula kot strašna povodenj, podajmo se v podzemeljske hodišča in prostore, ki obdajajo rimsko mesto med pervim in tretjim mejnikom. Tu najdemo dolge prehode, mostovže, pota, ulice, ki se križajo sem ter tje, kakor bi bili napravljeni brez pravega načerta. Prehodi so navadno po 4 čevlje široki, včasih pa tudi tako ozki, da more komaj človek skozi iti, visoki so po 7 do 15 čevljev. Nekteri so razdeljeni v več nadstropij, ter je v nekterih krajih do pet hodiš, eno verh drugzega. Od tal do verha so v steno vsékani predali, pripravljani, da sprejmejo v se človeško truplo, merliča. To so namreč podzemeljske pokopališa prvih kristjanov. Pervotni namen teh velikanskih naprav je bil, da so tu polagali trupla v Gospodu zaspalih kristjanov k počitku. Te naprave pa, ki so se v prvih stoletjih imenovali „kriptae ali cemeteria“, pozneje pa „katakombe“, so kmalo dobile še drugi namen. O času preganjanja so prebivali tu dolgo časa papeži, škofje in drugi duhovni, pa tudi verni so iskali večkrat tukaj varnega pribežališa v viharnih časih. Posebno pa je bilo tu zbirališe k službi Božji.

Ker so bili pa v ta namen posamezni prehodi preozki, toraj nepripravni, jeli so delati za službo Božjo posebne prostore pod zemljo, v kterih je bil navadno tudi grob kacega mučenca, ki je služil za altar in se je imenoval „arcosolium“. Zraven altarja je bil kamnit sedež za škofa in malo nižje v polokrogu sedeži za duhovne. Zrak so dobivali ti prostori po posebnih duških ali predorih, ki so bili izpeljani v kak samotni kraj in so se imenovali „luminaria“. Tu so škofje učili in kerševali katehumene; tu so posvečevali mašnike; od tod so vladali papeži vesoljno čedo Kristusovo; od tod pošiljali poslance sejat po svetu seme Božje besede; od ondod so se prvi kristjani, poživljeni s kruhom življenja, podajali serčno na moriša; tu sem so jih prinášali po slavnih zmagi; tukaj so jih položili k počitku, da čakajo drugega, slavnega prihoda Kristusovega.

Ob času občega preseljevanja so divji narodi tudi

katakombe plenili, in da bi to odvernili, so kristjani, ko so smeli že bivati na poveršji zemlje in se katakombe niso več rabile, sami vhode zasipali, nekaj se je pa samo poderlo, in tako so ostali ti podzemeljski zakladi do 16. stoletja le malo znani. Antonij Bosio (1593), pravi Kolumb za katakombe, je prvi začel znanstveno preiskovati te podzemeljske prostare. Poglavitna reč je pa prihranjena našemu času, in posebno sedanji sv. Oče Pij IX darujejo veliko v to, da ti podzemeljski zakladi zagledajo beli dan, in kakor poprej P. Marchi, tako si je sedaj slavni de Kosi pridobil v tem delu častni venec zaslug.

Zmed znanih katakomb so naj imenitniše sv. Neže, sv. Laurenc, sv. Boštjana, sv. Kaliksta; le v poslednjih dvéh štejejo 147.000 mučencev in med njimi 46 papežev.

Ali imajo pa rimske katakombe za nas kaj pomena? Gotovo, da ga imajo, in pa prav velik pomen! Ondi je velik zaklad spominkov, napisov in simboliških podob iz prvih stoletij. Da ti niso brez pomena, je jasno. V njih nahajamo dokaze za vse resnice sv. katoliške vere, nekatere v napisih, druge pa v podobah. Zmed teh jih je največ iz prvih treh stoletij, ki nam pričajo, da je sv. Cerkev takrat ravno to učila in verovala, kar uči in veruje sedaj. Ti dokazi so tedaj izdaten pripomoček neoveržljivo vterditi v nas vero v vse resnice sv. katoliške Cerkve, ker imamo dokaze zanje iz prvih stoletij. Katakombe so prava, neoveržljiva apologetika naše sv. vere, imeniten del cerkvenega izročila gledé naj važniših resnic, zlasti tudi tacih, ktere so krivovertci 16. veka zavergli, misleči, da jih je sv. cerkev pozneje postavila, n. pr. pervaštvo rimske cerkve, češenje Matere Božje, češenje svetnikov in njihovih svetinj, daritev sv. maše, molitev za duše ranjcih, edinozveličavna Cerkev, evangeljski sveti itd. Ker so tedaj ti spominki tolike važnosti, je pač vredno, da jih ogledamo malo natančneje. Pa ker bi bilo preobširno obravnavati dokaze za vse posamezne resnice naše sv. vere, ostanimo za naš namen le nekoliko pri naj bolj djanskem (praktičnem) delu sv. vere, pri izvirih milosti Božje in našega odrešenja, pri ss. zakramentih, in vidili bomo, da se tu nahajajo dokozi za vsih 7 ss. zakramentov. (Dalje nasl.)

Dobri pastir in najdena ovca.

IV.

„V vasi V. stanoval je pred kacimi 80 leti premežen kmet. Imel je več sinov in hčér, ktere je bil pa že večidel poženi in pomozil, ter je ostal doma samo

naj stareji sin Janez. Sestra njegova je bila zaročena sosedu, ki pa je zapravlil vse premoženje in neke lepe noči zginil. Nekaj časa potem našli so ga v bližnji reki mertvega. Svojih otrok ta dva nista imela, pač pa je še živel Martin, sin prve žene, ktereга je tudi žena prav rada imela. Žalovaje čez toliko nesrečo svojega moža je kmalo zbolela in umerla priporočivši bratu sina in zadolženo posestvo. Ta je vestno spolnoval poslednjo voljo ljubljene sestre, plačal mnoge dolžnike in skerbno odgojeval s svojim sinom Janezom tudi Martina. Janez in Martin bila sta zelo enake starosti, imela sta se prav rada, ker pri materini smerti je bil Martin star še le pet lēt, Janez pa šest. Šestnajst lēt preteče, kar se oče nekaj premrazi, zbolí in umerje. Domačijo zapusti Janezu, Martinu pa očetovo posestvo mnogo zboljšano in brez dolgov, zraven pa še vsakemu dovolj denarja, da sta lahko spretno gospodarila in pri oženitvi si še pošteno doto pridobila k hišama.

Ali predno nadaljujem, spregovorim naj še malo o njunem značaju.

Janez je bil priden in varčen gospodar, vedno pa se deržal stare šege; bil je prijazen in dobroserčen; ako ga je pa kaj hudo razkačilo, povedal je nasprotniku kako debelo, pa kmalo ga je serd zopet pustil. Nasproten v mnogem bil je Martin; bil je sicer priden, a privoščil si je marsikdaj preveč dobrega; ravnal se je pa bolj po novih pravilih zboljševanja kljubu drugim kmetom, ki so bili starokopitne šege; manjkalo mu je potrpežljivosti, in če je koga jel čertiti, ni jenal, da ga je pripravil v škodo. Med seboj pa sta bila vedno prijatelja, da sta se semtertje malo sperla, česar je bila posebno kriva Martinova žena, navtisnjena in nevošljiva ženska, ta Janeza posebno jezna, odkar jo je bil Martin dobro oštel zavolje njega.

Bil je lep poletni dan, — nesrečni dan, ko sta se sperla. Imela sta njive blizo skupaj; bila sta vsak pri svoji njivi, kar pravi Martin:

„Janez, ali še veš, kako si bil ti v vodo padel tisti dan, ko so oče bili to njivo kupili od Mavričana?“

„Pa so jo res kupili od Matijeveca, ne od Mavričana,“ reče Janez.

„Ne, nikakor ne, ti se motiš, Janez!“ terdi Martin. „Ne veš, kako so prišli na moje vpitje oče in Mavričan —“

„Ne, ne, Matijevec,“ zaverne Janez.

Tako prepirala sta se pol ure, od njive prišla na druge reči, ter se obadva ogrela in skregana šla vsak sebi. Dobroserčni Janez je šel domú in kmalo si utolažil jezo, pozabil ves prepir. Martina pa je našuntala žena le še huje, obrekovala in obirala Janeza na vse moči tako, da je Martin jezo v sercu kupal. Na jezo pije še malo vina, ter je zvečer, ko ga Janez po stari navadi obiše, še bolj razkačen, in po kratkem prepiru Janeza podil iz hiše. Žena mu pomaga na vso moč, in razjarila sta tudi mirnega sosedu tako, da je razkačen djal:

„Ti me tedaj iz hiše podiš; kje bi pač bil, ko bi se te moj oče ne bili usmilili, in ti po neumnosti zapustili hiše, veš, kje bi bil? beračil bi po svetu ti in tvoja babica.“

Ni bil še izgovoril, kar ga treši Martin s stolom tako močno po glavi, da stolu noga odleti, in se Janez zverne na tla, kervoveč iz globoke rane na čelu. Tačas prihiti tudi Janezova žena, mirna, pobožna ženska, pa njegov hlapec, in spravita hudo ranjenega domú in v posteljo. Teden dni je bil v postelji. Perva njegova pot, ko je bila rana malo bolj zaceljena, bila je v mesto k sodnji. Martin je kriv spoznan in obsojen na mesec dni v zapor. Ta mož je bil moj oče.“

Zadnje besede bil je bolnik povzdignjeno izrekel;

kaplan pa je omahnil in toliko, da se ni zgrudil na tla. Že med pripovedovanjem mu je blede lice še bolj bledele in stresnil se je sem ter tje. Bolnik in kaplan — oba dva sta se malo odpočila, in ravno pristopi pisar. Kaplan in eden mož ostala sta za priči; in naredil je bolnik oporoko. Po tem opravilu poklical je zopet posle in nadaljeval svojo povest.

(Konec prih.)

Cerkveno premoženje.

(Dalje.)

V.

Oskerbovanje, raba in vživanje cerkvenega premoženja.

Cerkvenega premoženja oskerbovati, v gospodarstvu imeti, obračati in vživati Kristus ni izročil ne cesarjem, ne kraljem, ne vladam, ne srenjam, ampak le samo svojemu postavljenemu duhovstvu (Mat. 16, 18—19; 18, 18. Jan. 20, 21—23.), ktero ga ima namestovati do konca sveta. — In res že aposteljni so z milimi darovi, ktere so od vernih prejimali, gospodarili. (Ap. dj. 4, 34—35; 6, 1—6.) Za njimi so pa njih nasledniki papeži, škofje, duhovni po zgledih, pravih in zakonitih aposteljnov, potem po predpisih in postavah, ki so jih po potrebah in okolišinah časov dajali papeži in cerkveni zbori, cerkveno premoženje oskerbovali, gospodarili in po namenu razdelovali — tako, da so bili papeži kot vidni poglavarji vse Cerkve tudi oskerbniki vsega premoženja vse vesoljne Cerkve; škofje oskerbniki vsega premoženja vseh cerkvá svojih škofij; in duhovni oskerbniki vsega premoženja cerkvá svoje duhovnije ali fare. Duhovni so bili oskerbniki pod nadzorstvom škofov, in škofje oskerbniki pod nadzorstvom papežev. Ne verniki, ne vlade in ne srenje, se niso nič v to vtikali.

V Virzburgu leta 1848 zbrani škofje so se tako izrazili: Cerkev ima pravico vse katoliško cerkveno in vstavino premoženje prosto in samostojno oskerbovati.

Konkordata 1855. l. člen XXX se glasi: Cerkvene dobrine imajo oskerbovati tisti, kterim oskerbovanje po cerkvenih postavah gre. To je zavést in prepričanje pravih katolicánov vseh časov, n. pr. Avgusta.

1875 je umerl neki neduhoven Jakob Majer, ki je v svoji pred 3 leti narejeni oporoki volil Paderbornski škofiji svoje premoženje, čez pol milijona, t. j., čez 500.000 tolarjev s tem pristavkom in pogojem, da ga le samo rimsko katoliško cerkveno oskerbnístvo oskerbuje, nikdar in nikakor pa ne kaka državna ali svetna oblast.

Le odpadniki, krivovérci, razkolniki, n. pr. luterani in njih ločine, ki so od edinosti vere, Cerkve, duhovstva in papeštva odpadli, ko niso imeli ne prave vere, ne pravega duhovstva in papeštva, so bili primorani tudi v verskih in duhovnih razmérih in rečéh svetnim vladarjem se podvreči, in ti — ne leni — so se njih premoženje, ki so ga iz katolištva seboj vzeli, kot glavari ločin (sekt) svojemu gospodarstvu prilastili in prisvojili. To ravnanje, posilovanje in prisvojevanje protestantskih vladarjev je bilo pa marsikterim katoliškim vladarjem tako mikavno in vabivno, da so jih jeli posnemati in tudi v katoliški Cerkvi gospodovati, ukazovati, vredovati, in si pravice, ki le Cerkvi gredó, prisvojevati, — ker ni bilo brez sladkačev in lizunov, kteri so jim prav dajali, jih podpihovali in podpirali. Tako se je izcimil galikanizem, febronijanizem, jozefinizem, ki je katoliški cerkvi koval čezdalje huje spone, jo v sušnost deval, ji jemal premoženje, posestva, lastine in jih v svetne namene tratil. To je pa skrivnim družbam,

kot mavtarjem itd., bilo voda na njih mlin, ker imeli so skrivni naklep: katoliško Cerkev, ktera uči pokoršino in zvestobo do vladarjev, ravno po vladarjih oslabeiti, ugonobiti, opleniti in zatreti ter tako z njo vred podreti prestole, dinastije pognati, brezvérnost, brezpostavnost in novo poganstvo vstanoviti, kar je služba hudičeva. (Jan. 8, 44; 1. Kor. 10, 20).

Vlade, ki so tako delale s sv. Cerkvijo, se od luči sv. Cerkve preč oberoile in ji sovražne postale, so se v mavtarske mreže zapletle, same oslabele, obnemogle, obožale, in ker niso hotle Bogu, morajo maliku mavtarsstvu služiti, s plenom sv. Cerkve svoj obstoj podaljševati, kakor nesrečna Italija. Vprašam: kdo je Viktor Emanvelovo vlado in armado s 60.000 vojaki v Rim tirati? Ali ne mavtarji, karbonarji in lažiliberanci? Sej so se mavtarji v svojih časnikih sami bahali, rekoč: „Ni še kmalo mavtarsstvo tako slovesne zmage (zmagoslavja, triumfa) obhajalo, kakor je ta, da je Rim pograbilo in svojo veliko mavtarsko ložo v Rim prestavilo; pa da so bile vse vlade preslabe in nezmožne kaj takega ubraniti.“ (Dalje nasl.)

Iskrice Ignacijanske

za drugi mesec.

(Dalje.)

13. *Delavci v vinogradu Gospodovem morajo imeti samo eno nogo na zemlji, drugo pa vedno vzdignjeno za hojo.* (S. Ignat. in Epist. Gosw. Nikl.)

Odlašati se pravi ne hoteti. Kdor godernjaje uboga, ni daleč od nepokornega. Nasproti pa, kakor tisti, kateri hitro dá, dvakrat dá, zasluži tudi tisti dvojno plačilo pokoršine, kateri naglo uboga.

Koliko je že počasnost in odlašanje škodovalo? pogosto je zveličanje navezano na en trenutek. Kjer je škoda le majhna, tam zamuda morebiti zasluži prizanašljivost; toda kjer je duša, kjer je večnost v nevarnosti, tam se za odlaganje ne more z nobeno kaznijo zadosti pokoriti.

Nagla pokoršina je naj bolj posebno znamenje očišene čednosti; zakaj serce, ki je prazno vsih strasti in pazi le na migljej Božji, zaznamuje moža po volji Božji.

Milost sv. Duha ne pozná počasnosti volje. Nobena pot ne pelje hitreje in bolj gotovo k čednosti, kakor če se z migljejem povelja skuša naglost pokoršine.

14. *Kdor Boga ima, temu nič ne manjka tudi če družega nič nima.* (S. Ignat. apud Bart. I. IV §. 35.)

Prav poseben dobiček, naj krajši pot do bogastva je: ne veliko pozeleti in vošiti. Če edino to išemo, imamo vse. Čudno to bogastvo! Toda ne najdemo ga, če družega vsega ne zgubimo.

Lahko je obogateti. Sami si nakladamo uboštvo, ker pustimo svojim strastim, da čez nas gospodarijo; če té otresemo, nam bo revšino lahko terpeti. Dokler strasti prenašamo, smo si sami sebi neprenašljivi.

Srečna zamemba! Malo, kar čisto nič dati, in za to neskončno doseči. Če imam zlató, kaj imam potem in doklej ga imam? Če imam Boga, česa potem nimam in to doklej?

Ta ni čisto pri pameti, kdor žejá po kaplji iz mla kuže, ko mu je celo morje naj čistejšega veselja pri rokah. Komu se pač težko zdi pustiti netečno sočivje, če mu je mana pri ustih? (Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane, 16. mal. travna 1876. (*Vstal je Gospod zares. Aleluja. — Pogled nazaj na veliki teden, njegove opravila, njegov sneg.*) Neki pridigar méni, da farizeji gredé s Kalvarije so opojeni s svojo zmago nad Kristusom bili presladko veséli. Jest pa nekoliko dvomim nad tem veseljem. Zakaj tema, ki je bila pokrila vso okrajino, strahoviti potres, kterega nasledki so še zmeraj očitni s strahovito razpoklino v tako imenovani „Adamovi kapeli“ pod Kalvarijo, spreobrnjenje naj hujšega tolovaja v poslednjem trenutku in Jezusove usmiljene besede do njega ter vse Zveličarjevo obnašanje, Malhovo ozdravljenje in več družih čudežev še poslednje ure med terpljenjem — vse to ne verjamem, da bi bilo farizejem dalo mirno spati.

Kaj pa še le na vse zgodaj v nedeljo jutro, ko se je po vsem Jeruzalemu razlegal glas: „Vstal je, — vstal je!“ (Mark. 16.) Ni ga v grobu; angeli z nebés bivajo na grobu njegovem; — ta ga je vidil — uni ga je vidil: Magdalena Peter itd. In malo pozneje: Prikazal se je tudi učencem, že hodil, jedel je z njimi; — potolažil svojo Mater Marijo s svojo pričujočnostjo!

Koliko veselje za vse dobre v Jeruzalemu, kolik strah, groza pa za farizeje! Pač so trosili denar in podkupovali svoje sužnje, da bi jim pomagali Gospodovo vstajenje tajiti; toda vse zastonj! Sej po vsem občevanji s tolikimi ljudmi skoz 40 dni ga je silna množica še na vse zadnje vidila očitno pred vsem mestom na Oljski gori v nebesa iti.

Kakor je bilo takrat, tako je še zmeraj pri obletnicah Kristusovega vstajenja: Aleluja za vse dobre, — groza za vse brezbožne. Kdo ne vé, da ni brez farizejev tudi še zdaj, ki tajé Jezusove nauke, ki se 40danski čas niso nič postili, nič spovedi in sv. Obhajila opravili, ki so imeli namesto tega svoje kratkočase brez vsega razločka, kakor druge krati, celo plese in mnogotere razuzdanosti, ki so vse petke in druge postne dni ravno kljubu postu meso jedli, ali tudi v naj večí skrunjenje še meso in ribe ob enem! So ljudje, ki se sami hvalijo živinskega rodú, boje, ker so prepiskavi in si ne upajo človeku primérno živeti. So ljudje, ki tajé Boga, neumerljivost duše, sodbo, svojo lastno dušo — in torej svojo lastno pamet, ki jo s tem sami sebi odrekujejo, pa ravno s to zmožnostjo, da morejo soditi, jasno pričajo, da dušo s pametjo imajo, pa jo nalaš tajé, ker čutijo, da so se med živino pomešali in bi bili radi živine, samo zato, da bi ne bilo treba po pameti živeti!

Pa kaj bode ob koncu sveta? Farizeji so slišali glas: „Vstal je“ in so si s podkupovanjem in lažmi iskali pomagati. Pri vesoljni sodbi ne bo nikogar več, ki bi se dal podkupiti in trositi obrekovanje zoper Božjega Sina, pred kterim bo zbrano k sodbi vesoljno človeštvo. Ozrmo se pa nekoliko nazaj na minule praznike.

Minul je veliki teden z lepimi, presunljivimi cerkvenimi opravili. Ginljiv je ta teden za vsacega vernega ali tudi le nekoliko vernega kristjana. Tudi prostomájljak, ki vero smeši in zasramuje, ko vidi, da vse zamisljeno in resnobno k „b-žjim grobom“ hiti, ima priliko prevdarjati: „kako, ali je svet v zmoti in le jaz „pameten“; ali pa sem jaz zbegana reva, in drugi jasne pameti in zdravega serca?“

Bilo je res tudi letos v Ljubljani veliki teden vse od ranega zora pa pozno v noč ob vsih urah in pri vsih božjih grobih obilno pobožnih, zatopljenih v molitev in premišljevanje. O času očitne službe Božje in cerkvenih opravil pa so bile cerkve še posebno napolnovane. Tako pa je bilo tudi poprej v postnem času,

kar je vsak lahko sam vidil, kdor je hodil k pridigam in duhovnim opravilom.

Kaj porečejo k temu ljudje farizejskega kopita današnjega časa? Naj hujši izmed njih ljudem godejo o mnogih prilikah, da so procesije in enaki obredi zastarane reči iz srednjega veka; da se to ne vjema s sedanjim napredujočim časom; — da se za to ne zmeni drugi kakor stare ženice in sploh le nevedno, „mračno“ ljudstvo. Ali so mar ti „frajgajsterji“ slepi in niso vidili po cerkvah gospóde iz naj viših in naj bolj olikanih stanov, in ne le pobožnega ženskega spola, ampak tudi imenitnih gospodov? — Kaj porečejo neki odveč „modrijani“, ki se veliko potijo, da bi mladini izrovali sv. vero iz dobrih serc, čudni „modrijani“, ki zaničujejo šolsko in vsako molitev, ki bi naj rajši, da se mladini cerkve čisto zapró, če se tudi, namesto da bi se z bogoljubnostjo, nasituje z otrobi „zgubljenega sina“ in se pogrezne v vse pošastne brezna brezbožnosti in samopašnosti! Naj bi se bili taki razširjavci brezvéststva potrudili v cerkve ali tudi po potih in cestah gledati, kako so starši vodili svoje otroke k božjim grobom in so akupaj molili Zveličarja, kateri nam je prinesel na svet tisto sv. vero in umeril za njo, katero oni s toliko terdovratnostjo išejo ugonobiti in v vsih lepih sercih jo zatreči!

Strastno so liberalni pajdaši naznanovali in naznanujejo plese, pustne šemarije, po ogljih vabila nabijali, potlej pa radostno razglaševali, da je bila sijajna vdeležba, da se je pri tej ali tej veselici 50 parov nahajalo! Pa kaj je to številce pri takem kokodakanju?

Koliko vzrokov ima pa sveta Cerkev razodevati radost! Ni z enakimi klici vabila svojih vernikov; dosti je, da jim dá z zvonilom znamenje, in zadnje dni je tudi ta vabilni glas obmolknil; vender je bilo v kljub slabemu vremenu ne le po 50, ampak po 500 in več parov vernikov pričujočih po cerkvah pri raznih Božjih službah in opravilih. In zakaj bi tudi ne prišli? Sej vse posvetne melodije se ne dajo primérjati tistim, ki jih sv. Cerkev poje véliki teden (n. pr. z lamentacijami); kaj pa še le dušni prid, ki je s tim sklenjen!

Pomenljivo je, da te dni se odmakne blagoslovljena voda iz vsih cerkvenih posod; blagoslov s sv. Rešnjem Telesom se ne smé dajati; tudi viši pastirji niso blagoslavljali vernikov, čeravno so pred njimi poklekovali, kakor bi hotli reči: On, v čegar imenu vas druge kratki blagoslavljam, počiva v grobu; pojdite, obiskujte „božje grobe“ po svetiših, obžalovaje svoje grehe, in prosite Njega, naj vas blagoslovi. Prosite pa Boga tudi za vso terpečo sv. Cerkev, ki je tako rekoč v grobu s svojim Začetnikom, v grobu s svojim vidnim naj višim poglavarjem, v grobu ječe ali pregnanstva z marsikterimi svojih viših in nižjih pastirjev in tudi mnogih vernikov, v grobu tudi z mnogimi svojimi pravicami!

Zdaj pa se obrnimo še nekoliko od žalosti k veselju. „Vstal je, ni ga več v grobu!“ Umerl je bil za nas, vstal je za nas, ne sam za-se; tega mu ni bilo treba. Blagor tistim, katerim ni treba vstati, ker niso padli v grob greha! Zato veselite se vsi dobri otroci ta dan in teden vstajenja. To je dan, je čas, ki naj se spolnujejo besede, da je „iz ust malih sebi pripravil hvalo“. Zato, otroci, le veselo Jezusu kličite „Aleluja!“ Pa ga tudi prosite, da bi mu enkrat v nebesih vekomaj Aleluja peli. Da bo pa to, se morate tudi v svojih slabostih poboljšati in se varovati greha. Ne smete kleti, ne škode delati, ne staršev žaliti, ne v spačenih družino hoditi. Vi morebiti še ne veste, kolik revež je človek, kako nesrečen, kateri je v velikem grehu. Vai pirhi, kolači, potica, več velikonočni „žegen“ vas ne bo mogel veselih storiti, če bo greh v vašem sercu. O varite se greha!

Aleluja vsim odrašencim, ki živite v prijaznosti z Bogom, v „gnadi Božji“, ki ste se pred veliko nočjo z Bogom spravili! Glejte, da ostanete stanovitni, zakaj „kdor ostane stanoviten do konca, on bo zveličan“.

Ali ne tudi „Aleluja“ grešnikom? Ni še vse zamujeno in zgubljeno. Vse vstaja, zakaj bi vi ne? Cvetice vstajajo in se prikazujejo v deželi, če tudi jih hoče sovražni sneg še o veliki noči ustavljati; žito na polji vstaja iz svojega groba in nam kruha obeta; drevesa se dvigajo s prijetnim zelenjem, kmali bode cvét pričel sad obetati; vstale in prišle so tičice iz tujega spet domú ter veselo prepevajo Aleluja za veliko noč Bogú; vstalo je veliko grešnih in mlačnih duš v postnem času in se očistilo Zveličarju na čast: glej tedaj, zagrešeni človek! da vse vstaja, ali hočeš le ti sam v grobu pregréh ostati in podoben biti letošnemu velikonočnemu snegu, kakor bi hotel zatoniti vse vstajenje v spomladanski natori! O nikar! Posnemaj vstajoče cvetice, žito, drevje, mile tice, očisene vernike ter vstani! Posnemaj velikonočni sneg samo v tem, da tako naglo odpraviš nesnago svojih grehov, kakor naglo jo je sneg sam pobral.

Vstal je Kristus. O grešnik, vstani še ti! Vstal je Kristus iz groba Jožefa in Arimateja, ti pa vstani iz groba svojih grehov in hudih navád! Nisi ga še imel tako veselega dné kakor bo tisti, ko tebe — zgubljeno ovčico — „dobri Pastir“ zadene na svoje rame in te prinese, milijonkrat osrečenega, k svoji čedi domú. — S tem zaupanjem kličem tudi tebi, grešnik: Aleluja!

Iz Ljubljane. Dober prijatelj nam je izročil nekaj lepih slovenskih pridig, ki jih je v novi kranjski duhovniji v Ameriki pridigal naš rojak ondodnim Kranjcem. Gotovo bomo bravcem prav dobro vstregli z naslednjo.

Drugo nedeljo po veliki noči (1874). Jest sem dobri pastir. (Jan. 10. 11.) Naš Gospod Jezus Kristus se primerja dobremu pastirju. Pervič gotovo zato, da bi ga lože natanko spoznali, ker namreč vsak, še tako priprost dobro vé, kaj je pastir. Da bi pa tudi nikdo se ne motil o dobrem pastirju, ga Kristus še sam natanko popisuje. Tisti je namreč dober pastir, ki svoje ovce natanko pozná, in ki o času nevarnosti ne beži ter ne zapusti svoje čede, temuč če je treba, še svoje življenje dá za svoje ovce. Tak pastir je Kristus. Po tem razlaganji vsak mora spoznati neskončno ljubeče Serce Jezusovo, ki je pripravljen dati svoje življenje za svoje ovce. Drugič se pa tudi primérja pastirju ter se naravnost imenuje pastirja zato, ker so že preroki prihodnjega Odrešenika napovedovali kot dobrega, zvestega, nebeškega pastirja, Jz. 40. 11., Jerem. 23, kjer svari nevedne pastirje in svoji čedi napoveduje dobre, Eceh. 34., kjer tudi svari hudobne, ter (34. 23.) naravnost napové, da bo poslal čedi pastirja — edinega, v resnici dobrega, ki jo bo pasel in vodil po dobrih pašah. Zato Kristus farizejem naravnost pravi: Jest sem dobri pastir, ne pa vi, kakor si domišljujete.

Toliko časa so človeštvo vodili slabi pastirji. Bog v svojem usmiljenji jim obljubi edino dobrega — in zdaj je tu — o raduj se, človeški rod, raduj se čeda Kristusova, raduj se katoliška duša, radujmo se mi, preljubi vsi, le zapojmo preserčno Alelujo, zakaj Kristus Jezus je dobri pastir! — Da bomo pa Božjo ljubezen bolj spoznali, da bo naše velikonočno veselje bolj polnoma, premišljujmo danes našega dobrega pastirja bolj natanko. In ker je v svoji modrosti še nekaj drugih pastirjev zraven sebe postavil v svoji čedi — tudi nas — premišljujmo, kateri so ti, ktere dolžnosti imajo in kako jih pač spolnujejo.

Jezus, ti edini dobri pastir, vodi v tej uri naše misli, da bodo našim dušam teknile kot dobra hrana in tvojim ovčicam pripomogle v ovčnjak tvojega veličastva.

1. Pervi pastir v čedi Kristusovi, v sv. Cerkvi, je Jezus sam. — Da prav spoznamo, da je dobri pastir, kakor nam pravi, premišljajmo: naš stan pred odrešenjem — otroci zaverženja Božje jeze, na napčnih potih, sovražniki Kristusovi — in vendar, kako je za nas poskerbel! Kar sam pravi, kar apostelj (sv. Peter) pravi o njem. Ali toraj ni res dobri pastir? Ali ni res, kakor zgubljene ovce smo bili, pa z njegovimi ranami ozdravljeni smo se spreobrnili k pastirju in škofu naših duš? O pač da, sladki Jezus, ti si naš pastir, dobri pastir, ki si dal svoje življenje za nas nevedne ovčice. Pa sej si nas poznal, poznaš nas še, kako smo slabi, nestanovitni, omahljivi; o daj nam tudi tebe res spoznati in po tem spoznanji živeti, daj nam slišati tvoj glas in ga tudi spolnovati — vodi nas in pripelji nas v hlev večnega veselja.

2. Pastirji so namestniki Kristusovi, škofje in duhovniki, sklenjeni s sv. Očetom, rimskim papežem. Pa kakšni so? So li tudi dobri? — Žalibog se najdejo tudi med njimi kateri nedobri — ali sploh govoriti so dobri pastirji, ki so po zgledu dobrega pastirja tudi vsaki čas pripravljene dati svoje življenje za svoje ovce. Zgodovina preganjanja, krivoverstva, liberalstva. — Darujejo za zveličanje duš sami sebe in svoje posestvo — na daljnih misijonih, v zapušenosti, v pozabljenju od sveta — ne bojé se govoriti in pričati resnica, kadar koli je treba. O kako se nam je zahvaliti za té dobre pastirje! Kje boš iskal in našel mir serca, če ne pri duhovnu? Kdo ti bo tolažil in miril trepečo dušo na smertni postelji, če ne duhoven? Kdo te bo spravil in sklenil z Bogom, če ne pastir, namestnik nebeškega pastirja? Bodi tedaj hvaležen, poslušaj ga, ubogaj ga, spoštuj ga, ne žali ga, sej ga tolikrat potrebuješ in ga boš še potreboval — še naj bolj na vse zadnje.

3. Pastirji so tretjič starši. Sej je vsaka družina majhna čedica, in kdo je njen pastir, če ne tisti, o kterih nam Bog sam zapoveduje: Spoštuj očeta in mater? — Torej, oče in mati, vidva sta pastirja. Kako pa, ali sta dobra pastirja? Ali skerbite prav po Božji volji za svoje ovčice — za otročiče? Ali skerbite za njihov telesni blagor? Matere, že tolikrat sem mislil, kako bi vas enkrat na to opomnil; danes mi daje sv. evangelij priložnost. Ali ste dobre pastarice? ali skerbite prav za svoje otroke pred in po rejstvu? Toliko majhnih otrok je že na pokopališu. Pač so srečni, in nekterega gotovo prav Bog koj pokliče k sebi. A je li pač to volja Božja, da jih toliko pomerje? Kdo more reči? Morebiti je kdo drug kriv: mati — pomisli! Dalje v celi fari še nisem vidil rudečega lica — vse blede — je li to zdrava barva? Menda ne! Kdo je kriv, da so tako slabotni? Res, kraj še ni dosti obdelan, hiše slabe, ali vendar mati — pomisli! Ali skerbiš dosti za snažnost po hiši, pri jedi itd.? In očetje — tudi vi pomislite, da tudi vam je dal Bog pastirstvo; bodite toraj premišljeni, skerbni, pametni, dobri pastirji.

Pa še bolj imenitna kot telo je duša. Starši, ali ste tu dobri pastirji v podučevanju, v pazljivosti na otroke, v vodstvu otrok — z dobrim zgledom? Opominjal sem že vas v tem oziru — je li pomagalo? Otroci, ali podučujejo vas vaši starši prav pridno? Če ne, niso dobri pastirji. Če pa, o zahvalite Gospoda za nje, spoštujte, vbogajte jih; če ne, bote sami krivi, če se pogubite.

4. Pastirji smo pa slednjič tudi mi vsi. Sej je vsakemu izročena neumerjoča duša; tista, katero je Kristus tolikanj ljubil, ki je toliko vredna, ki jo torej tudi duhovni pastirji toliko cenijo, da vse zapustijo, grejo za njó jo rešit in zveličat; tista duša, o kateri Kristus Jezus sam pravi: „Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo terpi?“ Zdaj pa pre-

ljubi, kdorkoli si, prav natanko premisli, ali si dober pastir. Si li pripravljen dati svoje življenje za zveličanje svoje duše? Si li vodil do zdaj svojo ovčico po pravih potih? Je li nisi zapeljal v smert — v greh? Nisi li bil morebiti sam volk, ki si raztergal svojo ovčico, svojo lastno dušo? Je li morebiti ne deržiš še zdaj, ravno zdaj v tem trenutku, v brezdu — v grehu? O neumerljivi rabelj, neumerjoča duša, ki bi jo imel zveličati, pogubiš prosto in radovaljno — ali nisi hujši kot Herod in Pilat? O Jezus, morebiti sem tudi jest sam tak trinog! O dobri pastir, o razsvetli nas, pripelji nas k spoznanju, uči nas prav pasti, prav skerbeti za svojo ovčico, zveličati svojo dušo! Pa sej si to že storil. Sej nas že apostelj v branju opominja: „Kristus je za nas terpel, in nam zgled zapustil, da hodimo po njegovih stopinjah. On ni greha storil, ni bilo goljufije v njegovih ustih; ni klet, ko je bil preklinjan; ni pretil, ko je terpel; vdal se je temu, ki ga je sodil. Naše grehe je nosil na lesu (sv. križa), da bi mi grehu odmerli“.

O preljubi, kaj hočemo še več? Naše grehe je nosil v svojem telesu — na križu, z njegovimi ranami smo bili ozdravljeni; z njegovo smertjo odkupljeni; z njegovo kervjo oprani. Ali se hočemo še omadežavati, ali ga hočemo še žaliti, ali hočemo še grešiti? O nikdar več ne! O Jezus, le tebe hočemo čedalje bolj spoznavati, tvoj glas kot zveste ovčice poslušati in spolnovati, in svojo revno ovčico — svojo tako drago odkupljeno dušo po tvojih zapovedih voditi in skerbeti za večno zveličanje. Kar pa primanjkuje naši slabosti, dopolni ti, o dobri, edini pastir, ki te nam je mili tvoj Oče obljubil in poslal. Ti nas vodi, ti nas varuj — ti nas v sveti raj pripelji!

Tu nos pasce — nos tuere,
Tu nas bona fac videre
In terra viventium. Amen.
(Ti nas pasi — ti nas vari,
Vse dobrote tam podari
Ti v deželah živih nam!)

Iz Ogerskega, 9. mal. travna. (Kaj menijo Madjari o Slovencih.) Znano nam je, da na Ogerskem biva 150.000 Slovencev, ki se od družih Slovencev v ničemur ne razločijo. Kranjec jih tako razume, kakor n. pr. štajarske Slovence.

Imenujejo jih Ogri „Vende“; pa kedar jih hočejo žaliti, zovejo jih „Vandale“. S tim imenom si mislijo divje ljudstvo, katero se je v nekdanjih časih z njimi vojskovalo, po njih mestih morilo in požigalo, katero pa so oni zmagali in s časom k madjarskim šegam privadili. Tako saj misli prosto ljudstvo.

6. aprila je „Hon“, zelo razširjen madjarski časnik, ki izbaja vsaki dan po dvakrat, obširen popis prinesel o Slovencih. Med drugim pravi: „Slovenci se smejo prištevati k onim Slavjanom, kateri od naj davnih časih govoré slovanski jezik. Herodot in za njim Strabo, ta dva zgodovinopisca starodavnih časov, sta nam slova (besede) zaznamovala, ktera se dandanes ravno tako glasé kakor pred 2000 leti. Pri narodovskem preseljevanju se je del Slovencev (Vendov) preselil na Nemško, in tudi tam so dalj časa gospodovali. Nemških Vendov jezik se skoraj ne razloči od slovenskega. Oni so dobro izobraženi. Imajo literaturo in časopise. Čudno je to, da se je tam jezik v razméri z vero izobrazil. Iz tega, kakošen jezik govorijo (nemški ali slovenski), se mora spoznati, kakošne vere da so: luterani ali katoličani.

(Tedaj je resnica, da je slovenski jezik izvoljeni jezik, v katerem se je zmeraj pravi Bog na pravi način častil in ni bil oskrunjen z napačnim bogočastjem, odkar so se naši očetji podvergli edinozveličavni keršanski katoliški veri.)

Po tem govori „Hon“ o naši kulturi, in pravi, da imamo zlo razširjeno in cvetečo literaturo. Da imamo vsakega stebila političnih in lepoznavskih (szépirodalmi) časopisov. Veseli ga, da imajo tudi ogerski Slovenci v Budapeštu svoj časnik „Prijatelj“, kateri kratko in dobro naznanuje katoliškemu ljudstvu državne zadeve. — Hvali ogerske Vende, da se ne pečajo z zunanjimi državljani, kakor n. pr. s Slovaki, Hervati in Serbi, temuč so zadovoljni s svojim jezikom in se pokorno podveržujejo ogerski državi.

„Hon“ se razliva v hvalo proti onim učencem in duhovnikom, če bi si nalogo storili, Slovence „pomadjariti“. Govori še mnogo sem ter tje, in na zadnje jih vender le hvali z onim serčnim željenjem, da bi pred ko mogoče svoj materni jezik pozabili in se popolnoma madjarskega privadili, ker: extra Hungariam non est vita, et si est vita, non est ita.

Razgled po svetu.

Laško. (V čem levičarji in liberalni napredujejo?) Ministerski predsednik Depretis v okrožnici priporočuje davkarjem, da naj nadaljujejo iztirjavanje davkov s tistim pogumom in s tisto gorečnostjo, ki jih tako odlikuje že od poprej. Srečno „mlado Laško“ pod „mladimi levičarji!“ Tu je večno „likvidiranje“, iztoževanje, izplačevanje. Nadaljeva se tedaj iztirjavanje osebnega posestva z davki, dopolnjeno je iztirjavanje (pograbljenje) cerkvenega posestva; zdaj pa novi levičarski ministri Nikotera, Depretis in Mancini študirajo osnovo za novo postavo, po kateri bodo iztirjavali (grabili) posestva „dobrotnih naprav“. „Unita“ pristavlja, da Italijanom v njih zadregi je bila ostala še pomoč hranilnic (Monti di Pietà); kadar jim je iztirjavec prodal kotel, posteljo in delavno orodje, so mogli pribežati še k dobnim napravam; in če so bili bolni ali stari, so našli že odperte vrata bolnišnic in hospicev. Toda levičarji imajo stanovito voljo, da tudi po tih mora seči grabežna roka državno blagajnice; po velikonočnih počitnicah bode eno prvih pretresanj o dobnim napravah (Opere pie). Novi „ljudski osrečevalci“, prave jutrove kobilite, nočejo nič zelenega za seboj pustiti.

Nemško. (Judje gospodujejo na Nemškem.) „Zadeva Judov je zadeva življenja ali smerti“, tako piše „Eisenbacher Ztg.“, časnik, ki ni konservativen, ampak socialističen, in torej njegovo pričevanje ne more biti sumljivo, tudi pri stranki nar bolj fanatičnih liberalcev ne. Na Laškem in Francoskem je zlo manjši število judov, kakor na Nemškem, v Avstriji in v nekterih krajih na Jutrovem, kjer so tako neštevilni, da se njihovi prederznosti in mogočnosti skoraj ni moč več ustavljati. Še le malo let je, pravi omenjeni nemški časnik, odkar so v nekih poglavitnih ulicah v Berlinu izločno le kristjani stanovali. Dandanes so tiste ulice, izjemši neke očitne spominke, lastina judovska, ter se poglavitne ulice v glavnem mestu imenujejo: „Judovske ulice“. vse to se je izveršilo v komaj 25 letih.

Letá časnik na dalje še druge zglede pripoveduje ter pravi, da jud in oderuh ste dve besedi enacega pomena. Na borski v Berlinu je število deležnikov v primeri: 100 judov proti enemu kristjanu, in poslanec Lasker je torej definiral borso ko akademijo, v kateri se brez kazni oskrnuje postava, ali zavod nekaznovanega oskrunovanja postáv. — Ravno tako neprimérno so judje zastopani pri družih društvih na Nemškem, kjer imajo izmed 100 po 90 svetovalcev iz svoje kaste.

Še več: Na Nemškem je vse časništvo, ki tolmači očitno mnenje, lastina judov. Oni gospodujejo in vre-

dujejo celo vradne časnike. Določevalni vredniki časnikarstva, katero kraljevi vrad svojim poslancem na vnanjih dvorih kot kažipot podaja, so zgolj sami judje. Odkar je jud Abel postal dopisnik v „Times“, so se prestrojili vsi dopisi, ki so bili pred njim knezu Bismarku sovražni, ter so knezu vgodni postali. Ker imajo judje ves tisk v svojih rokah, so nedotakljivi; oni namreč vedó vse na njih merijoče napade odstraniti. Omenjeni časnik nasvetuje pregnanje judov iz Nemčije kot edini pomoček, da se nevarnost sedanjega časa in stanu odpravi. Sklicuje se na zgled pregnanstva katoliških duhovnih redov po ukazu višjih vradnij, ter pravi: „Ako so se pregnali jezuiti, ker so se državi nevarni zdeli, zakaj bi se tudi judje ne izgnali, ki so nar nevarnejši?“ Lejte judje, tako vam liberalni svet plačuje, ko mu pomagate kristjane tretji.

Ko so bili judje že povsod izgnani, so našli vender še en kraj zavetja, in ta kraj je bil Rim pod oblastjo papežev; in zdaj pa oni sebi skazano gostoljubnost s tem povračujejo, da papeža, škofe, duhovne, redove, in vse katoličane oskrnujejo. Zadeva judov je zadeva življenja ali smerti. Mogoče je pa to zadevo rešiti, da ni treba novih krivic in stiskanja rabiti. Naj se države spet k poprejšni keršanski podlagi overnejo, od ktere so po razporu zašle, in zadeva bo brez preganjanja rešena. Na vsak način ne bomo nikoli pozabili: da so po celem svetu raztrošeni judje žive priče o resnici keršanske vere.

Drobne novice. Zaterjuje se, da turška vlada se namerja pritožiti pri vladah zoper obnašanje Srbije in Černogore, ki odvrata mir. To bi bilo znamenje, da ti dve moči namérjate res po orožji seči. — Angleški lord Derby je bil une dni prišel v Pariz dogovarjat se s francosko vlado zaradi egiptovskih reči in pravijo, da se je vernil domú prav zadovoljen. To bi bilo po eni strani dobro znamenje, zakaj huje ko ste si Francija in Anglija v laséh, višej je Bismark na konji. Kjer imate Anglija in Francija kaj opraviti, je še kaj cvetja svobode, bodi si tudi v Egiptu; kjer pa bismarkovstvo, tam ne raste trava več. — Sv. Oče so si izvolili tajnega kamernika g. Vil. Huténon-a, uda katoliške akademije, mlajšega iz kraljeve družine Stuardovske. — Iz Berlina pišejo, da ukaz, ki razperšuje delavske družbe, nahaja veliko pritežnost. Bismarkovstvu na Pruskem se bo ravno tako utévalo počenjanje zoper papeža, kakor se zdaj že tudi Viktor Emanuelu na Laškem. Rudečkarstvo méri videzno na altar, zadeva pa prestol. — Masoni v Neapelnu so hvalo poslali laškemu novemu ministerstvu, posebno pa Nikoteru za znotranjstvo. Ta mavtarska zaupnica dosti očitno kaže, kakošnega kopita je to ministerstvo. — Vojvoda Nassavski, akoravno protestant, zvedivši, da pruska vlada v Visbadnu je katoličanom ugrabila njih cerkev, je katoličanom dal svojo palačo, ki jo ima v tem mestu. — Prusija, središe posilnega šolstva, „soluce novošegne olike“, ima 4505 šol brez učencov. Ako se šteje po kacij 60 otrók na eno šolo, tedaj 270.000 otrók brez poduka. Pa sej pognali so iz dežele menihe! pristavlja „Unità“. Je tedaj znamenje, da v tem „osolnáci pruske olike“ je več sovrastvo do nedolžnega bližnjega, kakor pa ljubezen za šole in oliko! — Pruska vlada je zapovedala pregnati prekucuhe (komunarde), ki so bili pribežali v Alzacijo in Loreno. Samo v Strassburgu se jih je bilo vselilo 39. Bismark tedaj vse podi in dervi iz dežele — nedolžne in „guncvete“, koristne in škodljive! Kako se pravi takemu početju?

Cret in sad zveste molitve.

Zahvale.

Moja mati M. P. so bili pred malo dnevi tako hudo zboleli, da je zdravnik rekel, čez 4 ure ne bojo več živeli. Nato sem začela k N. lj. G. za nje 9dnevno opravljati in obljubila sem očitno naznaniti, ako jih Bog ohrani na Marijino prošnjo. Čast bodi Bogú in preserčna zahvala Naši ljubi Gospej presv. Serca: res se jim je precej začelo boljšati ter so zdaj iz nevarnosti.

V Ljubljani, véliki petek 1876.

Johana P.

Prošnje.

Št. 1. Bolnik s silo hudo in nevarno rano, zoper katero zdravila nič ne zdajo, je serčno priporočen bratom in sestram Naše ljube Gospé presv. Serca v molitev za dušno in telesno pomoč. Ako pomoč sprosijo, se bo zahvala očitno naznanila.

Št. 2. Iz Goriškega. Nekdo, tako slaboten na očéh, da ni za nobeno delo, zraven pa zmeraj bolcheu in obložen z mnogimi dušnimi in telesnimi britkostmi, se goreče priporoča v molitev vsim bratom in sestram Naše ljube Gospé presv. Serca. Ako doseže pomoč, obeta v Njeno slavo razglasiti po Danici in družih časnikih, pa tudi Njej storjeno obljubo zveste spolniti. *)

Družbine zadeve.

Mesca sušca je bilo zopet v bratovske bukve zapisanih 2193 novih udov Naše ljube Gospé presv. Serca. Tedaj v 14 mescih 39.497, ki vsi pod belo Marijino zastavo kličejo: „O naša ljuba Gospa presv. Serca, za nas Boga prosí!“ da si pridobé ko živo brambo presv. Serce Jezusovo, iz kterega zajema Marija vse gnade, ki jih razliva čez vesoljni svet. Božje Serce Jezusovo — to je pravi naš zveličanski studenec. To je Serce, ki je ljudi tako nezmérno ljubilo, in jih ljubi ter želi vse osrečiti; kteremu pa premnogi te ljubezni ne jenjajo povračevati z naj bolj černo nehvaležnostjo! To Serce Jezusovo je edíno, ki nas vsih nesréč, in končno večne nesreče rešiti zamore; in vendar se mu ravno v tem reševanju tolikanj nasprotuje! Kdo bo pa pri tem presv. Sercu za nas posredoval, za nas prosil, ker smo sami nevredni, če ne Marija, ki je bila vselej v milosti pri Njem? „Kdo je bolj zmožen, da naj govori na Serce našemu Gospodu Jezusu Kristusu, kakor ti, o preblažena Marija?“ pravi sv. Bernard.

Kdaj pa je bolj potreba za nas posredovati in prositi, kakor v sedanjih viharnih časih, ko sv. Cerkev ima toliko terpeti? Blagor jim, kateri poznajo studenec vsih tolažil in zajemajo iz njega. Marija iz tega studenca zliva milosti v užaljene serca tistih, ki jo prosijo, ker ona je upanje obupljivih, obupajočih in obupanih, pravi sv. Etrem. To Marija premore, to Marija želi. To željo moramo pa tudi mi imeti, jo Mariji razodevati, priznati to njeno nezmérno predpravico, njeno moč do Jezusovega Serca, in jo torej na pomoč klicati. Klicati jo moramo kakor zanesljivo pomočnico v naj hujših silah, v naj večih nevarnostih.

O da bi kdo povedal za ta studenec vse pomoči tudi prežalostnim družinam kristjanov na Turškem, ki tako strahovito zdaj terpé! Koliko pomoči bi si lahko sprosili v svojih nezmernih britkostih! Molite, molite torej, bratje in sestre naše družbe, tudi prav posebno za kristjane na Turškem, naj bi jim Bog na prošnje

*) Odgovor na vprašanje: Ne za take in za nobene sprejeme v „Danici“ se ne sprejema nobena plača. Vr.

Naše ljube Gospé presv. Serca prikrajšal njih terpljenje, varoval njih življenje in njih poštenje pred turško grozovitostjo. Priporočujte po Mariji Jezusovemu Sercu razkolnike, da se k Jezusovi Cerkvi spreobrnejo, ker za svoj odpad od prave Cerkve so prišli Turku v oblast.

Lepo delo za sv. Cerkev.

Veliko oseb se je zavezalo za sv. Cerkev in sv. Očeta, dokler se zmaga ne doseže, zmiraj tako-le opravljati. (Dalje.) Štev. 101. Joh. Derečin vsak teden 3 psalme; — 102. Mar. Štuh ravno tako; — 103. H. Presetnik vsak teden „Češena Kraljisa“; — 104. Am. Derečin vsak dan molitev k N. lj. G.; — 105. Fr. Engler litan. M. B. vsak teden; — 106. J. h. Gajeta ravno tako; — 107. 9 oseb vsak petek rožni venec; — 108. 3 osebe vsak teden rožni venec N. lj. G.; — 110. 5 oseb vsak teden ss. obhajila; — 111. 5 oseb vsak teden ss. maše; — 112. vsak četrtek darovanje sv. Rešnje Kervi.

Listek za raznoterosti.

Koledar za naslednji teden.

Mali traven. — April.

23. **Nedelja I** po veliki noči ali Bela nedelja. Evangelij: „Jezus se prikazuje po svojem vstajenji.“ (Jan. 20.) — Sv. *Adalbert*, po Pemskem; *Vojtich*, to je, „Vojskina tolažba“, škof v Pragi na Češkem, sprič., je keršansko vero oznanjeval po Poljskem, Ogerskem in poslednjič na Pruskem, kjer je bil od mališkega služabnika s sulico preboden leta 997. *) — *Zvelič. Egidij* (In, Tilm, Tilh), Asiski, brat iz reda sv. Frančiška Asiskega. † 1272. (Glej Danico lansk. l. List 16.)

24. **Ponedeljek**. Sv. *Juri*, sprič., je bil sloveč, premóžen poveljnik cesarske armade, spervenja ljubljene cesarja Dioklecijana. † 303 po Kr. — Sv. *Fidel s Sigmaringe*, sprič., mašnik kapucinskega reda, misijonar na Tirolskem in Švicarskem, je bil od krivovercev umorjen 24. aprila l. 1622.

25. **Torek**. Sv. *Marka*, tudi *Janez Marka* imenovan, evangelist in sprič., je bil učenec sv. Petra, od njega keršen in škof posvečen. Pod grozovitim cesarjem Neronom je v Aleksandriji na Egiptovskem dosegel mučeniško krono l. 68 po Kr. Njegovo truplo je bilo v Benedke preneseno l. 815. — V Rimu je slovesna procesija z litanijami vsih svetnikov, katero je bil zapovedal papež Gregor za odvernitev strahovite kuge leta 590. — Sv. *Anijan*, škof v Aleksandriji, spoz., je bil učenec in naslednik sv. Marka.

26. **Sreda**. Sv. *Klét*, drugi papež sprič. za sv. Petrom, je vladal sv. Cerkev 12 lét, 7 mescev in 2 dni, ter je pod cesarjem Domicijanom dosegel mučeniško krono l. 91. — Sv. *Marcelin*, papež sprič., je ob času cesarjev Maksimijana in Dioklecijana vladal sv. Cerkev blizo 8 lét, in je prejel mučeniško krono l. 304. Tisti čas je bilo v enem mescu 17.000 kristjanov pomorjenih. (Gl. Danico lansk. l. List 17.)

Danes je dan dolg 14 ur.

27. **Četrtek**. Sv. *Peregrin*, spozn. iz reda služabnikov Marije Device ali servitov. † 1345. — Sv. *Antim*, škof v Nikomediji na Jutrovem, sprič., je bil pod cesarjem Dioklecijanom ob glavo djan. Za njim je bila skorej vsa njegova čeda umorjena: nekteri so bili na

*) Popravi tiskano napako v „Danici“ lansk. leta, kjer se bere 799.

sodnikovo povelje z mečem pokončani, nekteri na germadi sežgani, nekteri pa v morje potopljeni. — Sv. *Cita*, devica, 48 lét dekla na neki grašini, je s svojimi čednostmi in čudeži slovela. † v Luki na Laškem l. 1172.

28. **Petek.** Sv. *Vital*, oče ss. Gervazija in Protazija, vojaški poveljnik, sprič. † v Raveni l. 165. — Sv. *Valerija*, žena sv. Vitala. (Glej Dan. lansk. l. List 17.) — Sv. *Teodora* in sv. *Didim* sta pod cesarjem Dioklecijanom bila mučena. (Gl. daljši popis v Dan. lanskega leta. List 17.)

29. **Sabota.** Sv. *Peter*, sprič. iz reda sv. Dominika, misijonar na Laškem, je bil od najetega krivo-verca preboden l. 1252. — Sv. *Robert*, ustanovnik cistercijenskega reda, je zopet vpeljal natančno spolnovanje vodil (regeljc) sv. Benedikta, ktere so se v mnogih samostanih opušale. Iz tega reda se je spočel leta 1700 red trapistov, katerih namen je živeti po prvih vodilih sv. Benedikta. Opat Robert spozn. je umerl l. 1110.

Iz Ljubljane. *Pravila za družbo sv. Vincencija v Ljubljani* so poterjene. V nedeljo bo za srečen začetek sv. maša; 24. t. m. zvečer ob šestih se bo družba ustanovila v Alojzijevišu. Ta družba je v resnici keršanska in človekoljubna, nezmerno dobrotna za resnično ubožne po družinah in v velik prid zapušene mladine.

Lovro Pintarju spominek napraviti je dr. Poklukar nasvetoval v deželnem zboru, in poslanci so v ta namen pred svojim odhodom zložili 71 gl.

„**Glasba Hervatov je bila izvrstna, drugo ni bilo nič vredno.**“ Tako kritiko je izrekel mlad civilist nad neko tujo nespodobno igro, ki so jo bili v ponedeljek zavlekli ko slovensko igro v kazališe. Ne mislite torej, da občinstvo ima tako spačen kus, kakor nekteri izmed vas menijo ali tudi želé. Ni brez vzroka očitanje, ki se večkrat sliši: da bodo domači v tej reči, ako k moči pridejo, ravno taki, kakor so nasprotniki. „Novice“ po pravici protestirajo zoper take spake.

Iz Tersta. Preč. gosp. dr. Janez Glavina, kakor se za gotovo govori, bode poreško-poljski škof. Preč. g. Jan. Dukič, častni kanonik, župnik itd. v Novem gradu, je postal stoljni kanonik pri sv. Justu. Prečast. gosp. dr. Jan. Šust, škofijski kancelar, je postal častni kanonik.

V Celje smo k undanjemu številu čez 400 udov bratovšine ss. Cirila in Metoda jih zopet poslali 231 novih, največ iz Lašič in nekoliko iz Ljubljane. Iz Celja se nam poroča, da o prilikah priporočajo to bratovšino pri sv. Jožefu in po misijonih. — Ta bratovšina, kakor je znano, je delo ranjcega škofa Slomšeka in moli za zedinjenje naših ubozih ločenih bratov, razkolnih gerkov in zlasti Slovanov, največ pod Turkom in Rusom, in je torej neizrečeno koristna, da je ni kmalo boljše in primerniše za sedanji čas. Tukaj naj bi se pokazalo, kateri so pravi rodoljubi, ter naj bi razširjali molitev, da poprej sužnjost jenja, v katero so zašli bratje naši zarad odpada od edinosti sv. Cerkve.

Iz Maribora. Mil. g. knezo-škof Lavantiski, kateri so se 17. t. m. skoz Ljubljano, Gorico, Benetke in Bolonjo podali v Rim, ostanejo ondi do konca tega mesca.

Iz nove ére. V Požonji (Presburgu) v žagrad frančiškanske cerkve hodi vojak, odloži vojaško obleko, se obleče v duhovsko, gre s kelihom bogoljubno k altarju in mašuje. Ta vojak je frančiškan P. Jan. Miczelj; ne znavaši novih postáv, je bil opustil k novačenju se oglasiti, in zdaj je za kazen prisiljen vojaško službo opravljati, akoravno je že posvečen. (Blahov.)

V Jeruzalemu in Sveti deželi se je sveto leto pričelo še le mesca grudna 1875 in po posebnem privoljenji iz Rima bode terpelo še v letu 1876; 5. grudna in v praznik čistega spočetja popoldne ob treh je bila vélika procesija po mestu Jeruzalemu. (Tedaj je turk bolj „liberal“ v tem oziru kakor pa evropejsko mavtarsko, bahaštvo, ki od samega „liberalizma“ napenja debele šobe, pa svobodo tepta in tare!) Obiskala je procesija 4 cerkve na skrajnih koncéh mesta ter so prebodili vse mesto podolgoma od severa do juga. Šli so iz patrijarhove cerkve v frančiškansko (št. Salvator), doli po križevem potu v cerkev „Ekce-Homo, in v cerkvico kervavega bičanja. To je bilo kaj častitljivega, godilo se je med turki in razkolniki, angleskimi, ameriškanskimi in nemškimi protestanti in judi, pa živa duša jih ni motila. Spredej so stopali kavasi (kakor turški vradni stražniki), za njimi križ in procesija, namreč: šolski otroci, frančiškanov do 100, vsi v pare, duhovni v roketih, semenišniki iz Bejt-Džalle (patrijarhovega semeniša pri Betlehemu), kanoniki v ornatu, mašniki in poslednji patrijarh, na zadnje katoliški konzuli s svojimi kancelarji, nune, družniki sv. Vincencija, gospé in veliko mož: vse je na glas pelo in molilo. Po planotah na hišah in povsod, kodar se stranske ulice izhajajo, je stalo številno turkov, grekov, vojakov — vsi s spoštovanjem in v radovednosti. V Adventu 3. nedeljo bo zadnja procesija. Pred Božičem so ondotni katoličani skoz 8 dni imeli tudi ljudski misijon, ki sta ga vodila 2 oo. jezuita iz Bejruta.

Spomladanšica.

Svečana meseca sem se sprehajal,
Pod hribcem cvetke nežno so cvetele,
Vijolice v germičkih modre, bele,
Prijetni duh bližino je obdajal.

Na gorah léd visocih se je tajal,
Odete s snegom trate so kopnele,
Že tu pa tam so tičice že pele,
Narave plajš zelén je že prihajal. —

A glej! naenkrat burja silovita
Oblake temne pred sabój pritira,
Na zgodnjo pomlad sneg in led kopiči!

Tako pregrehe burja strahovita
Spomlad, ki v duši se ti razprostira,
Ves cvet sercá — na mah strahotno vniči!

Radoslav.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Č. g. Juri Bezenšek, vikar Celjski, je prezentiran za Čadramsko župnijo.

Dobrotni darovi.

Za napravo neozdravljivih v Ljubljani: Prejel gosp. K. Heidrih: Iz Stare loke po preč. gosp. dekanu 7 gl. 40 kr.; — č. g. Žiga Bobinec v Ljubljani 10 gl.; — Neimenovan po č. g. Porentu 5 gl.; — po g. Špend. 1 gl.
Za varhe Božjega groba: Dekanija Šmartniška pri Litiji po č. g. dekanu 15 gl. 86 kr. — Po č. g. dekanu Semiškem: Semič 6 gl.; Dragatuš 3 gl.; Verh 1 gl.